

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В УНІВЕРСИТЕТАХ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Танько Євгенія Владиславівна

к.п.н., доцент кафедри іноземних мов
Національний технічний університет “ХПІ”
г. Харків, Україна

Вракіна Вікторія Вікторівна

Доцент кафедри іноземних мов
Національний технічний університет “ХПІ”
г. Харків, Україна

Беркутова Тетяна Іванівна

Доцент кафедри іноземних мов
Національний технічний університет “ХПІ”
г. Харків, Україна

Анотація: Розглянуто тенденції розвитку самостійної роботи студентів. Виявлені основні переваги модульної побудови програм навчання. Проаналізовано значення дистанційної форми навчання.

Ключові слова: тенденції, студенти, самостійна робота, університети, дистанційне навчання.

Серед великої кількості тенденцій, що виокремлюються у процесі розвитку, виділяються основні, які реалізуються в подальшому, і другорядні, або такі, що не могли здійснитися через збіг певних обставин. Так, до тенденцій розвитку вищої освіти відносять: суттєві чинники, що відбиваються на умовах і якості діяльності вищих навчальних закладів; існуючі об’єктивні суперечності, що визначаються в діяльності закладів освіти та управління ними; різноманітні умови, в яких функціонує система освіти. Цілком слушною, на нашу думку, є

точка зору В. Маслоу, який зазначає, що тенденція – це узагальнююче поняття, яке втілює в собі суттєві постійні суперечності, умови, фактори тощо, які мають систематичний прояв і здійснюють суттєвий вплив на якість функціонування системи в цілому та її структурних компонентів[1, с.4].

Розглянемо тенденції розвитку самостійної роботи в університетах Великобританії з огляду на процеси її реформування.

Однією з провідних тенденцій розвитку проблем самостійної роботи студентів в університетах Великобританії в аспекті обґрунтування теорії є спрямованість на повномасштабну реалізацію особистісного та компетентнісного підходів у процесі організації самостійної роботи.

Відтак, оновлення сучасного освітнього процесу передбачає зміщення акценту з дидактичних засобів на особистість того, хто навчається, на розвиток його індивідуальності.

Саме такий підхід обумовлює специфічні особливості самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів в університетах Великобританії, дозволяє студенту розкривати власні можливості в самовизначенні, самореалізації й самоствердженні.

Отже, реалізація особистісного та компетентнісного підходів у навчанні позначається на реальній можливості кожного студента самостійно будувати власний курс, обираючи структурні елементи, що відповідають центральному базовому ядру навчальної дисципліни.

Це призводить до змін академічної організації навчального процесу і планування навчальних курсів у бік більшої гнучкості та мобільності [2, с.53].

Формування професійної компетентності майбутнього фахівця в університеті відбувається через участь студентів у діяльності наукових центрів і наукових шкіл, що сприяє поглибленню базової підготовки та професіоналізації освіти, упровадження інтегрованих навчальних програм і курсів, інтенсивних методів та технологій. Саме участь у роботі наукових лабораторій і шкіл дає можливість студентам британських університетів розвивати інтелект, творчі

здібності в процесі дослідно-експериментальної діяльності, спрямованої на розв'язання сучасних проблем професійної дійсності [3, с.118].

У змісті освіти виявлено тенденцію створення гнучких і персоніфікованих навчальних програм самостійної роботи, що враховують потреби й можливості студента, чітко визначають цілі, зміст, форми і методи самостійного опрацювання навчального матеріалу й оцінювання його результатів.

Цьому сприяє, зокрема, модульна побудова програм навчання, яка надає студентам можливість конструювання особистих програм, що складаються з певних курсів, які можуть вивчатися в довільному порядку.

Загалом модульна побудова програм навчання студентів в університетах Великобританії забезпечує [4, с.39]:

- конкретність і чіткість планування самостійної роботи студентів шляхом урахування принципів оптимізації, інтенсифікації, цілепокладання, урахування міждисциплінарних зв'язків, рівня вмотивованості студентів, ступеня їхньої готовності до практичної діяльності;
- формування у студентів культури навчальної діяльності й вироблення навичок наукової організації праці (планування часу, організація робочого місця, формування культури навчальної діяльності, варіативність видів навчально-пізнавальної діяльності);
- постійне зростання теоретичної, педагогічної компетенції тих викладачів, які беруть участь у навчальному процесі;
- системність педагогічного моніторингу якості отриманої освіти.

Проходження окремого курсу супроводжується видачею курсового сертифікату, а завершення програми – отриманням професійного сертифікату.

Закінчивши програму професійного сертифікату, студент може розпочати вивчення програм диплому master of business administration (MBA) – магістр бізнес-адміністрування (МБА).

Ці програми спираються на опрацювання конкретних професійних проблем. Програма професійного диплома вдосконалює загальні та спеціальні навички, необхідні фахівцеві, який прагне постійно підвищувати рівень своєї

компетентності та відповідати в галузі своєї професійної діяльності сучасним вимогам. Різні складові програми, у тому числі спеціально розроблені вправи й завдання, спираються на сучасні комунікативні методи, особисту і групову підтримку та навчають використовувати новітні досягнення науки й техніки у професійній діяльності [5].

Зокрема це стосується подальшої розробки дистанційної освіти (distance learning), основне значення якої полягає в забезпеченні можливості отримання основної і додаткової освіти за програмами будь-якого вищого навчального закладу без відриву від роботи або виробництва та реалізації особистісно-орієнтованого підходу в навчанні. Дистанційна освіта має значні можливості самовдосконалення в межах самоосвіти. Серед переваг цієї форми освіти слід назвати її демократичність (отримувати освіту може будь-хто, якщо в нього є доступ до Інтернету), урахування особистісних особливостей тих, хто навчається (кожен сам вибудовує свою освітню траєкторію, з огляду на власні інтереси, прагнення, здібності тощо), відсутність формальних рамок навчання (кожен має можливість рухатися своїми темпами залежно від власних особливостей сприйняття нової інформації). Відтак, набуває нового значення прагнення і позитивне ставлення студентів до саморозвитку та самовдосконалення, органічне поєднання в освітньому процесі навчання та самонавчання, творче піднесення особистості, опанування інноваційних технологій та їх використання у процесі професійної підготовки.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Маслов В. Моделирование у теоретичній і практичній діяльності в педагогіці / В. Маслов // Післядипломна освіта в Україні. – 2008. – № 6. – С. 3–9.
2. Kogan M. Educational Accountability: an Analytical Overview / M. Kogan. – London: Hutchinron, 1986. – 81 p.
3. Роджерс К. Человекоцентрированный подход в образовании, психотерапии, психологии; пер. с англ. / К. Роджерс. – Ростов-н/Д., 1996. – 244 с

4. Modular programme for supervisory development / J. Propenko, J. White, L. Bittel, R. Eckles. – Switzerland, Geneva: Introductions and Trainers. – 1976. – P. 39.
5. Centre for Educational Research and Innovation (CERI) – Evidencebased Policy Research in Education [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.oecd.org/edu/ceri/evidenceineducationlinkingresearchandpolicy.htm> – The title from the screen.